01/09/2024

Το Αποστολικό Ανάγνωσμα της Αρχής της Ινδίκτου

/ Ορθόδοξες Προβολές

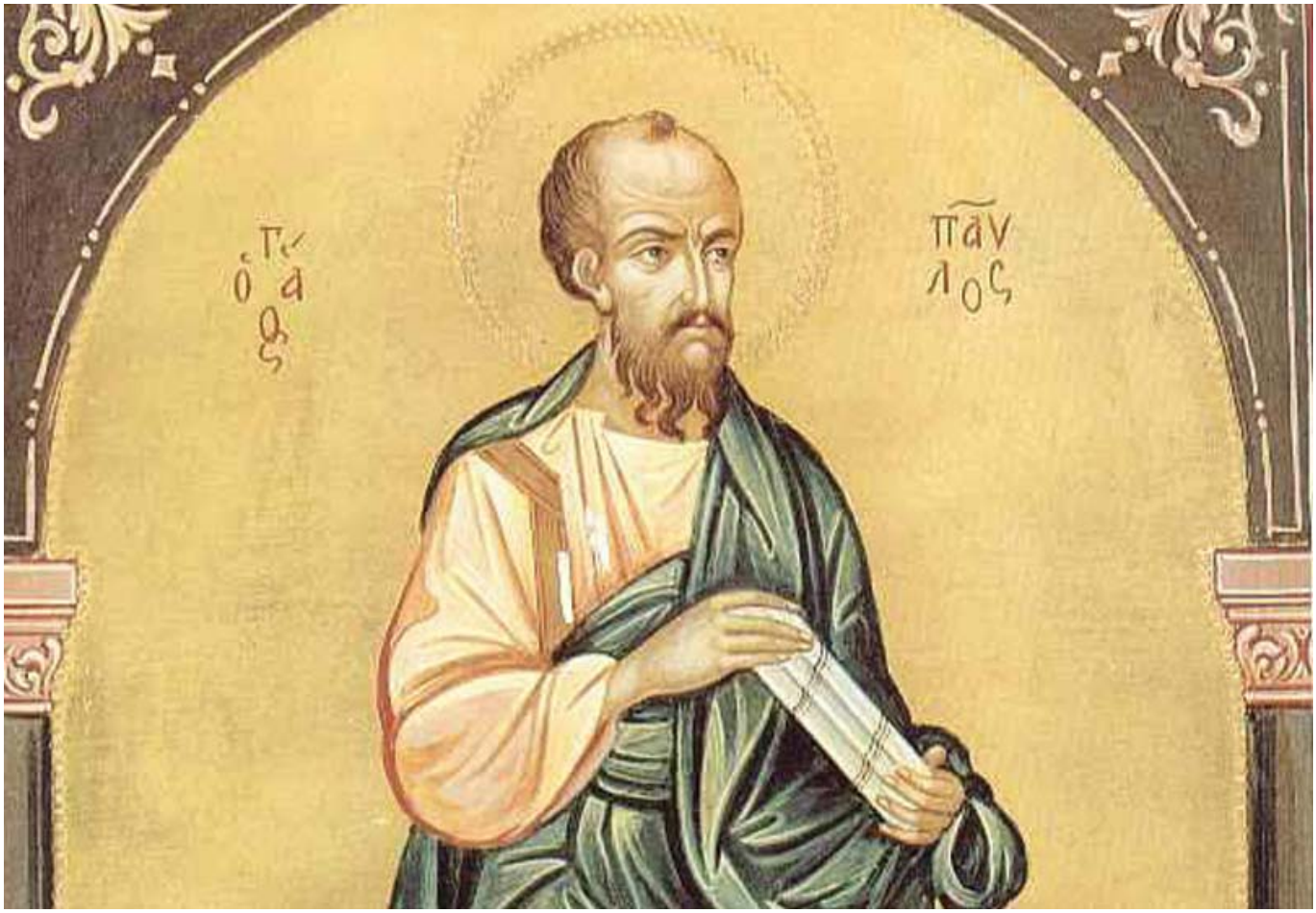

Το Αποστολικό Ανάγνωσμα της Αρχής της Ινδίκτου: Α΄ Τιμ. β΄ 1-7 (01-09-2024)

Ρένου Κωνσταντίνου, Καθηγητή Μ.Ε.

Πρωτότυπο Κείμενο (Α’ Τιμ. 2: 1-7)

Τέκνον Τιμόθεε, παρακαλῶ πρῶτον πάντων ποιεῖσθαι δεήσεις, προσευχάς, ἐντεύξεις, εὐχαριστίας, ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων, ὑπὲρ βασιλέων καὶ πάντων τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὄντων, ἵνα ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ

σεμνότητι. Τοῦτο γὰρ καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, ὃς πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν. Εἷς γὰρ Θεός, εἷς καὶ μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἄνθρωπος Χριστὸς Ἰησοῦς, ὁ δοὺς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων, τὸ μαρτύριον καιροῖς ἰδίοις, εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κήρυξ καὶ ἀπόστολος, — ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι, — διδάσκαλος ἐθνῶν ἐν πίστει καὶ ἀληθείᾳ.

Νεοελληνική Απόδοση

Παιδί μου Τιμόθεε, σας παρακαλώ πρώτα απ’ όλα να κάνετε δεήσεις, προσευχές, πα-ρακλήσεις, ευχαριστίες για όλους τους ανθρώπους, για τους κυ-βερνήτες και για όλους εκείνους που ασκούν την εξουσία, ώστε να ζούμε ήρεμα και ειρηνικά με ευσέβεια κι ευπρέπεια από κάθε άποψη· γιατί αυτό είναι καλό κι ευπρόσδεκτο από το σωτήρα μας Θεό, που θέλει να σωθούν όλοι οι άνθρωποι και να γνωρίσουν σε βάθος την αλήθεια. Γιατί ένας είναι ο Θεός κι ένας ο μεσίτης μεταξύ Θεού και ανθρώπων, ο άνθρωπος Ιησούς Χριστός, που πρόσφερε τη ζωή του ως λύτρο για χάρη όλων. Έτσι, στον προσδιορισμένο καιρό, έδωσε ο Θεός τη μαρτυρία του ότι θέλει να σώσει τον κόσμο. Αυτής της μαρτυ-ρίας με έταξε ο Θεός κήρυκα κι απόστολο — την αλήθεια λέω, όπως το θέλει ο Χριστός, δεν ψεύδομαι — για να διδάξω την πίστη και την αλήθεια στους εθνικούς.

Σχολιασμός

Στην αρχή του αποστολικού αναγνώσματος ο απόστολος Παύλος καλεί το πνευματικό του τέκνο Τιμόθεο, αλλά και όλους τους παραλήπτες και αναγνώστες της επιστολής – συνεπώς και εμάς σήμερα -, να πραγματοποιούν δεήσεις, προσευχές, παρακλήσεις και ευχαριστίες για όλους τους ανθρώπους. Ιδιαίτερα όμως για τους κυβερνήτες και γενικά για όσους ασκούν εξουσία. Η Εκκλησία συνεχώς εύχεται και πραγματοποιεί δεήσεις για όλους τους ανθρώπους: «Υπέρ πλεόντων, οδοιπορούντων, νοσούντων, καμνόντων, αιχμαλώτων και της σωτηρίας αυτών, του Κυρίου δεηθώμεν», λέγει ο διάκονος ή ο ιερέας στην Εκτενή Δέηση ή «Ειρηνικά». Δέεται η Εκκλησία και για τους έχοντες και ασκούντες εξουσία πολιτική, ή οποιαδήποτε άλλη εξουσία. Εύχεται όπως Κύριος τους φωτίζει και ενισχύει για το καλό των ανθρώπων. Έτσι θα υπάρξει ειρήνη και γαλήνη στους ανθρώπους, ώστε να ζούμε με ευσέβεια, ήρεμα και ειρηνικά. Η ειρήνη στον κόσμο, αλλά κυρίως στο εσωτερικό του ανθρώπου είναι βασικό στοιχείο. Γι’ αυτό και η

θεία Λειτουργία αρχίζει με τα «Ειρηνικά», δηλαδή με σειρά αιτημάτων, που ονομάστηκαν έτσι, αφού τα πρώτα τρία αιτήματα αναφέρονται στην ειρήνη.

Ακολούθως ο θείος Παύλος διακηρύσσει μια σπουδαία θεολογική και εσχατολογική αλήθεια: «...ος (ο Θεός) πάντας ανθρώπους θέλει σωθήναι και εις επίγνωσιν αληθείας ελθείν». Ο Θεός αναφέρει ο Απόστολος των εθνών θέλει να σωθούν όλοι οι άνθρωποι. Το σχέδιο του Θεού για τη σωτηρία των ανθρώπων, είναι γνωστό ως σχέδιο της Θείας Οικονομίας. Το σχέδιο αυτό εκτυλίσσεται και στην Παλαιά Διαθήκη (επεμβάσεις του Θεού στην ιστορία και δη στον Ισραήλ, αποστολή Προφητών, Δικαίων κ.α.), αλλά κορυφώνεται με την θεία Ενανθρώπηση.

Η ενσάρκωση του Υιού και Λόγου του Θεού αποτελεί το μεγαλύτερο γεγονός στην ιστορία, γι' αυτό και τη χωρίζει και στα δύο. Ο Ιησούς Χριστός, η «Θεού Σοφία και Δύναμις», είναι ο μεσίτης μεταξύ Θεού και ανθρώπων, κατά των απόστολο Παύλο. Είναι Αυτός που με το σταυρικό Του θάνατο και την εκ νεκρών Του Ανάσταση, έγινε η απαρχή των κεκοιμημένων, η αιτία της αιώνιας ζωής και αφθαρσίας. Ο Χριστός πρόσφερε τη ζωή ως λύτρο για να μας εξαγοράσει από την κατάρα του νόμου «...γενόμενος υπέρ ημών κατάρα. Γέγραπται γάρ, επικατάρατος πας ο κρεμάμενος επί ξύλου». Ο Ιησούς Χριστός πάνω στο Σταυρό σχίζει το χειρόγραφο των αμαρτιών μας και ενώνει τους ανθρώπους μεταξύ τους και με το Θεό. Επιπλέον από τη στιγμή της υψώσεως του Κυρίου πάνω στο Σταυρό, οι δαίμονες κατατροπώθηκαν, καταισχύνθηκαν. Το κράτος του θανάτου και του διαβόλου καταργήθηκε.

Το παρόν αποστολικό ανάγνωσμα διαβάζεται στους Ναούς στην αρχή της Ινδίκτου, του νέου εκκλησιαστικού έτους. Ο Απόστολος των εθνών μας καλεί να εγκολπωθούμε τις αλήθειες αυτές και να τις κάνουμε βίωμα μας. Να γίνουμε και μείς μάρτυρες Χριστού, με την έννοια της διδασκαλίας και μαρτυρίας του Ευαγγελίου στους αδελφούς μας. Ο ίδιος μάλιστα δίνει ως παράδειγμα τον εαυτό του, που κλήθηκε από το Θεό για να διδάξει το Ευαγγέλιο της σωτηρίας στους εθνικούς (ειδωλολάτρες). Καλούμαστε όμως, τώρα που αρχίζει το νέο εκκλησιαστικό έτος να εφαρμόσουμε στη ζωή μας αυτό που γράφει κάπου αλλού ο απόστολος Παύλος: «Εξαγοραζόμενοι τον καιρόν, ότι αι ημέραι πονηραί εισί». Αυτό σημαίνει να αξιοποιούμε τις ευκαιρίες που μας δίνει ο Θεός για να εργαζόμαστε για τη σωτηρία της ψυχής μας. Σημαίνει ακόμη να ζούμε ως συνετοί, και να χρησιμοποιούμε σωστά το χρόνο μας, διότι οι καιροί είναι πονηροί. Αν αυτό ίσχυε για την τότε εποχή, πόσο μάλλον για σήμερα. Ο πόλεμος που δέχεται ο πιστός είναι και ορατός (από ανθρώπους), αλλά και αόρατος (από το διάβολο). Χρειάζεται επαγρύπνηση και εγρήγορση. Χρειάζεται να αξιοποιούμε το χρόνο μας για το πνευματικό μας όφελος, αλλά και του πλησίον μας. Χρειάζεται ακόμη έμπρακτη εκδήλωση της αγάπης προς τους εμπερίστατους αδελφούς μας.

Τέλος, χρειάζεται να κατανοήσουμε ότι ο παρών καιρός, είναι καιρός μετανοίας και δεήσεως.